

Реферат на тему: "Життя і творчість Степана Васильченка"

Степан Васильченко

Реферат на тему:

Життя і творчість Степана Васильченка

ДатаПодія8 січня 1879Народився Степан Васильченко(Степан Васильович Панасенко) в місті Ічні на Чернігівщині в бідній селянській родині. Змалку батракував. Але велика родина жила дружно, тут панував культ пісні, читали книги. 1886 Вступає до Ічнянської п'ятирічної школи. Стає кращим учнем, здобуває право залишитися при школі на два роки стипендіатом для підготовки у вчительську семінарію. Займається самоосвітою. 1895Вступає до Коростишівської вчительської семінарії, де вчиться протягом трьох років. Продовжує займатися самоосвітою, проймається волелюбними ідеями, пише перші літературні твори.1898Іде вчителювати в с. Потоки на Канівщині. Виявляє педагогічний талант і любов до дітей. Відкриває вечірні класи для дорослих. Бореться за навчання рідною мовою. Через це попадає до числа "неблагонадійних" 1900Пише поему про долю селян переселенців "Розбита бандура". Веде Щоденник.1902-1903Переводять до Богуславської школи на Київщині, але через незгоди з місцевим начальством не працює й року. Бере участь у підпільному гуртку, виявляє пропагандистські здібності: цікавиться фольклором, захоплюється творчістю Шевченка та Марка Вовчка, світовою класикою. 1904Вступає до Глухівського вчительського інституту. Включається в політичну боротьбу напередодні першої російської революції, організовує страйк. 1905Вітає революцію. Провчившись в інституті півтора року, залишає навчання, тому що цей заклад не задовольняє його, не сприяє літературній праці. Працює в школі на Полтавщині, потім переїжджає на Донбас, "до живого й шумного шахтарського життя" . 1906Безпідставно був арештований з двома іншими вчителями. Півтора року проводить в Бахмутській тюрмі. 1907Пише новели "Спасенник та "Пацанок" на основі тюремних вражень.1908Виходить на волю. Хворий та тиф і виснажений письменник повертається до старенької матері. Вчителювати було категорично заборонено, і він цілком віддається літературі, а на прожиття заробляє приватними уроками. 1910Працює журналістом у Києві (в ліберально-буржуазній газеті "Рада"). Пише оповідання "Роман", "Циганка", "На чужині" 1911Вийшла збірка "Ескізи", куди увійшли оповідання "Мужицька арифметика", "Роман", "У панів".1912Новели "Дощ", "Дома"1914Мобілізація на фронт. Перебуває на передових позиціях, командує саперною ротою. Пише п'єсу "Не співайте, півні, не вменшайте ночі", оповідання "Отруйна квітка", "На золотому лоні", "Під святий гомін", "Русин", "Чорні маки", "Окопний щоденник", де показує жахи імперіалістичної бойні. Ці твори входять до збірки "Оповідання" 1917Хворого Васильченка відправляють у Святошинський санаторій, потім демобілізують.

1920(1922)*Подорожує за хоровою капелою "Думка", по Лівобережній Україні, спостерігає за життям.1921Повертається до педагогічної діяльності, працює і Києві завідувачим дитячим будинком.1921-1928 (1922-1926)*Учитель Української мови і літератури Київської школи №61 імені І.Франка. Керує Драмгуртком, очолює шкільну літературну студію. Водночас займається літературною діяльністю. 1923Написана новела "Мати"(пізніше дає твору назву "Чайка").1924Створені повість "Талант", оповідання "З самого початку", "Записки вчителя".1925-1928Оповідання "Авіаційний гурток", "Червоний вечір", "Олов'яний перстень", новелу "Лісова новела", "Літературно-критичні записи".1929 Вийшла з друку повість "в бур'янах",.1.03.1929У Києві широко відзначено п'ятидесятиліття новеліста. Але загострюється хвороба, письменник змушений покинути роботу 11 серп.1932Степан Васильченко помирає. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

*— за іншими даними

Тематика творчості С.Васильченка

Звичайно, творчій зрілості передували літературно-мистецькі впливи, що їх зазнав молодий Васильченко. Йдеться не про примітивні учнівські наслідування і запозичення, а про органічне засвоєння певної естетичної системи, певного художнього методу. Саме такий характер мав вплив на Васильченка народної пісні, творів Шевченка і Гоголя, тобто вплив фольклору, української та російської літератури — вплив, якому сам письменник надавав вирішального значення.

У творчості Васильченка виразно відчувається її співзвучність з народнопісенною поетикою. Ця співзвучність виявилась у мові і стилі, у принципах побудови художніх образів. Уся його творчість наскрізь перейнята мотивами народних казок, пісень, народнопоетичною фантастикою.

Матеріалом Васильченкової творчості була сучасна йому дійсність; народна пісня "озвучувала" роздуми його героїв, створювала у читача настрій, який відповідав ідеї твору.

Народнопоетичні традиції в творчості Васильченка органічно поєднувалися з традиціями української і російської літератури. Не випадково саме ті письменники, які близько стояли до народнопоетичних джерел (Кольцов, Гоголь, Нечуй-Левицький, Короленко і особливо Шевченко) справили на молодого літератора найсильніше враження.

Першорядне значення у творчому зростанні Васильченка мав Т. Шевченко, який, по суті, визначив його літературно-естетичний ідеал і став провідною зіркою на всьому літературному шляху письменника.

Творчість велетня поетичної думки, сповнена мотивів рішучого соціального протесту, була для С. Васильченка високим взірцем, коли він обстоював ідеї громадянського звучання і в своїх літературно-критичних висловлюваннях, і в художній творчій практиці. Органічно увійшовши в свідомість Васильченка, у світ його художніх образів, "Кобзар" створив, так би мовити, імунітет проти впливу на нього естетичних принципів різних занепадницьких течій.

Працюючи в школах, Васильченко зібрав багатий матеріал про життя сільської інтелігенції, зокрема вчителів. Його серце обкипало кров'ю, коли він бачив, як учитель поневіряється, але замість протесту іноді ламає шапку перед начальством, згинається в три погібелі перед попом та жандармом, запобігає ласки в багатіїв, пристосовується до підлоти. Таким вивів письменник героя оповідання "Вова"

Жанрові домінанти.

Основні жанри Васильченка – оповідання, гуморески, повість, хоч є у нього і казки, і нариси та публіцистика.

"Засвітилася над убогою стріхою мужицькою божя іскра"

(Степана Васильченка "Талант")

"Талант мужності і талант співчуття, без яких не буває справжнього го письменника, вищою мірою був притаманний цій людині", — керувався пристрасним прагненням послужити рідному народові, обравши його героєм неперевершених новел. Саме життя підказувало йому теми й сюжети, а прості трудівники, що жили поруч із ним, ставали героями новел, повістей і драматичних творів. В основі всіх цих творчих доробок лежить зазвичай психологічний конфлікт. Але вони відзначаються яскравою особливістю: напружені події змальовано оптимістично, без розпачу й зневіри, залишаючи сподівання на краще.

У таких контрасті дійсності і людської надії подано образ Тетяни

з повісті "Талант", що стала живим втіленням позиції письменника: піднімаючись над болями і сумом, стверджувати радість життя.

"Талант" знайомить нас із трагічною долею молоді сільської співачки, яку довели до самогубства надзвичайно складні обставини життя в умовах самодержавства, буржуазно-поміщицького ладу. Письменник з глибокою повагою і симпатією малює образ вродливої, розумної і обдарованої від природи чарівним голосом дівчини. Мене зворушує її чистота помислів і серйозність у ставленні до свого таланту. Саме слово "талант" відкрило їй стільки радості, гарячих надій і гордих сподівань: "Дано мені малісіньку іскорку святую... Малісіньку-малісіньку... І освітила вона моє життя біднее, щастям нагріла моє серце... Та хай погасне краща іскра в мені свята і хай буде марне моє життя й темної темніше ночі, коли оддам її в наругу чи в болото втопчу!"

Та жорстока до селянських дітей дійсність нищить високі пориви. І ось — перший удар долі: стара поміщиця розіграла театр через брудні обмови, що камінням летять у дівчину. Талант Тетяни збезчещений, мрія вбита, душа розтоптана. І тоді для зневіреної молоді співачки, що ділилась з усіма найбільшим своїм скарбом — піснею, спротивився білий світ; вона вчиняє самогубство. Задумавшись над цим, я дійшов висновку, що в цій розв'язці закладено глибший смисл: не тільки життя Тетяни згубила жорстока дійсність, але й ту чисту і величну своєю красою пісню, що завжди символізувала душу української нації. Неспроста всіх "...опалило, як огнем", коли селяни збагнули, що трапилося: загинула не просто "чужа, бачте, дитина, та ще й сирота" — замовкла пісня, що розтопила людям серця, воскресила їх. Ми бачимо вибух народного гніву під час похорону дівчини: юрба рвалася ламати двері на поповім дворі.

Селян об'єднало єдине велике почуття протистояння злу, палкий осуд несправедливості. І над цією народною єдністю прозвучали правдиві й пристрасні слова учителя Андрія Марковича про те, як серед темної ночі в оцьому покинутому і забутому закуткові під убогою мужицькою стріхою засвітилася "божа іскра". Ця сцена, сповнена оптимізму, розкриває ідею повісті: незламність невичерпних духовних сил обездоленого народу, що виступає заступником прекрасного у боротьбі із соціальним злом.

Ідея єдності проти зла і сьогодні є актуальною для нашого суспільства, бо, на жаль, вади сьогодення значною мірою впливають на громадські й духовні позиції українців. Це — моя точка зору. І я вважаю, що тільки об'єднавшись у своїх поглядах і прагненнях, ми зможемо досягти для своєї України щасливого майбуття.

Значення творчості Степана Васильченка:

- * Перекладацька діяльність. Перекладав твори Короленка Гоголя, Лескова поширюючи їх тим самим серед населення.

- * Важливими є його драматичні твори, переважно одноактні п'єси, які за тематикою й багатьма художніми засобами органічно близькі його прозі. Одно катівка й сьогодні має незмінний успіх серед глядача.

- * Працював у кіно індустрії. На основі своїх творів він написав сценарії "Недоросток", "Олов'яний перстень". Деякі з його сценаріїв були створені за сюжетами популярний українських пісень, наприклад "Бондарівна".

- * Велика заслуга за те, що не до кінця, але створив біографічне полотно-роман-епопею життєвого шляху та творчості Т.Шевченка.

- * Кращі твори талановитого митця і педагога С. Васильченка, написані на народних, реалістичних засадах, що належать до справжніх надбань української національної культури, міцно ввійшли в сьогодення.

Особисті враження із знайомства з творчістю С.Васильченка

Серед класиків української літератури важливе місце займає письменник-реаліст Степан Васильченко. Він відомий вчитель, розвинута особистість і просто творча людина. Його багатогранність вражає. Він — плід трудового суспільства, який тісно пов'язаний з народом. Автор в своїх творах підносить пекучі питання, українського, селянського життя. Висвітлювати прагнення й бажання народу, боротьбу за визволення й незалежність трудящої людини, надію на радісне, світле майбутнє — Був його обов'язок, як і інших відомих письменників. В його творах, на мою думку, поєдналась енергійність, сила, "двигун" до досягнення, і біль, прикрість за свою Батьківщину.

Тісний зв'язок з життям письменник виявляє своїм відчуттям самого духу часу, розумінням змін у людській психології. Тема трудового єднання міста і села була, без сумніву, історично далекою. Своїм твором Васильченко стверджує морально оздоровлюючий вплив на дітей фізичної праці, стверджує поетичну красу і моральну необхідність способу життя, який ведуть його юні герої в радянській школі.

Хоча Степан Васильченко нам велику спадщину — важливі життєві уроки, які треба швидше розуміти, багато творів його близькі до народу, але особисто мені його

творчість не сподобалась.